

at det er saa, det er et besynderligt henkastet Ord, som er kommet ind i Grundloven for at komme bort fra en Vanskelighed, som man dengang ikke kunde løse, saa indbrømmer jeg det meget gjerne, men for Diebliffet er der denne Vanskelighed. Hvem Ministeren vil høre som administrerende Person, det er jo hans Sag; paa hvilken Maade han vil gjøre det, er ligeledes hans Sag, men naar den ærede Minister siger ligeoverfor os her, at han vil høre Folketirken, lader han os formode, at han betragter ligeoverfor Rigsdagen Folketirken som noget Existerende, der har et lovligt Organ, hvis Raadgivning til ham kan have en Betydning, en Afgjørelse i denne Sag for Andres Vedkommende end for hans egen Person. Dertil har han ingen Berettigelse, han kender ikke, han tør ikke kende nogen Folkekirkel i denne Betydning. Jeg troer, vi gjøre bedst i fra begge Sider — Regjeringen fra sin og vi fra vor Side — at holde os ganske simpelt til det, der er, at vil Regjeringen naae til at faae en konstitueret Folkekirkel, som den kan staae i virkelig Berøring med som Folkekirkel, maa den komme her med en Lov, der begrænsfer det Omraade, som skal vedblive at være det Kirkelige, og som der skal dannes et saadant Organ for, og det Omraade, som netop begrænsfer dette Kirkelige og stiller ud det Verdslige, der vedbliver at være under den almindelige Lovgivnings Omraade. For at komme til denne Afgjørelse troer jeg ikke, at Ministeren med Nytte for sin egen Person kan raadspørge Noget, der kan kaldes Kirken, idet han nemlig derved vækker et Begreb hos Vedkommende om, at de ere Noget, som de ikke ere, og den ærede Minister veed, hvad disse Kjendsgjeringer, naar man først har kaldt dem tillive, bliver for forfærdelige Ting; de kunne gjøre et heelt Land forvirret og galt. (Afbrydelse). Sa, det er just Tilfældet. Naar derimod Ministeren bringer sit Forslag om Afgjørelsen af denne Begrænsning herind uden at støtte sig til Andet end sin egen Overbeviisning og Regjeringens Villie, saa forhandle vi Sagen paa en simpel og naturlig Maade, og vi ville da behandle den — det er jeg overbeviist om — med den største Bevillie. I det Diebliff derimod, at man først her i Salen

faaer en Idee om, at der er stabt en af os uafhængig, selvstændig berettiget Repræsentation for Noget indenfor os, som vi skulle vige tilbage for, for hvis Mening vi skulle bøje os, saaer man Øyst til at undersøge Berettigelsen meget stærkere og bliver tilbøielig til at gjøre det Omraade meget snevrere, som man indbrømmer en saadan Myndighed, der har stabt sig selv, før den havde den lovlige Berettigelse. Vi kunne altsaa her bemærke, at naar Ministeren siger, at det er hans Villie at høre Folketirken, førend han træder op i denne Sag ligeoverfor os, saa har han betroet os en hemmelig Tanke, der angaaer hans Personlighed; men det, han har sagt os, kommer os ikke ved, og vi kunne ikke engang tage imod det som Noget, vi ansee for berettiget, forsaavidt det skulde være Noget, der angaaer os.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet:

Maatte jeg gjøre den Bemærkning, at jeg ikke troer at have øttret mig saaledes, at jeg vilde høre eller raadspørge den danske Folkekirkel. Jeg sagde derimod, at inden jeg for mit Vedkommende kan gaae ind paa en gennemgribende Omordning af Folketirkens nuværende Forsatning, maa der være tilveiebragt et Organ, hvorigjennem Folketirken kan komme tilorde, et Organ, som er et andet end den lovgivende Forsamling, der vælges af andre Hensyn. Men ved Siden deraf erkjender jeg tilfulde, at den nærværende Forsamling, at Rigsdagen bliver den, som skal afgjøre, hvorledes dette Organ skal bringes tilveie, med andre Ord, det har ikke kunnet være min Tanke andet end, at den Lov, som omtales i § 80 af Grundloven, maatte blive til, og ikke kunde blive til paa anden Maade end ved Rigsdagens Medvirkning; men for at jeg for mit Vedkommende skulde kunne gaae ind paa en Omorganisation af Folketirken, maa jeg ansee det for en Nødvendighed, at der gennem den af Rigsdagen vedtagne og af Kongen stadfæstede Lov om Folketirkens Ordning, er blevet tilveiebragt et Organ, hvorigjennem den danske Folkekirkel kan komme tilorde. Jeg troer, at naar mine Ord opfattes paa denne Maade, vil den ærede Tale, som sidst havde Ordet, give mig Ret i, at min